

OGÓLNOPOLSKA 10-11 X 2024 r.
KONFERENCJA Muzeum-Zamek
NAUKOWA w Łańcutcie

Arystokracja i ziemiaństwo w II Rzeczypospolitej oraz wobec wyzwań II wojny światowej

10 X 2024, Wielka Jadalnia
w Muzeum-Zamek w Łańcutcie

9:00 OTWARCIE KONFERENCJI

PANEL 1. U progu niepodległości

9:40 Prof. dr hab. Piotr Franaszek

Uniwersytet Jagielloński

*Ziemiaństwo w obronie Kresów. Z pamiętnika
por. Ludwika Mycielskiego hr. Dołęga, oficera
8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego*

10:00 dr Wiktor Węglewicz badacz niezależny

*Nowe życie po katastrofie rewolucji –
Kieniewiczowie w II RP*

PANEL 2. W polityce II RP

10:25 dr hab. Tomasz Łaszkiewicz, prof. IH PAN

Polska Akademia Nauk

*Środowisko ziemian pomorskich wobec wyzwań
politycznych dwudziestolecia międzywojennego*

10:45 mgr Patryk Sajnog Uniwersytet Jagielloński

*Arystokracja i ziemiaństwo w parlamencie
II Rzeczypospolitej (1930-1939)*

11:05 dr hab. Mariusz Krzysztofiński IPN Rzeszów

*Renegaci? Osoby o szlacheckich korzeniach
w szeregach ugrupowań komunistycznych II RP*

11:25 dr Witold Czartoryski

Fundacja Pełkińska XX Czartoryskich

im. Konstantego J. M. Czartoryskiego

Witold Leon Czartoryski z Pełkiń.

Polityk i gospodarz

11:45 PRZERWA KAWOWA

PANEL 3. W dyplomacji II RP

12:00 dr Marcin K. Schirmer

Polska Akademia Nauk, Polskie Towarzystwo Ziemiańskie

*Wkład ziemiaństwa w kształtowanie się
polskiej dyplomacji po odzyskaniu niepodległości*

12:20 dr hab. Tomasz Pudłocki prof. UJ

Uniwersytet Jagielloński

*Największa demokracja a błękitna krew z młodej
republiki. Polscy dyplomaci-ziemiaństwo w USA
w latach 1918-1939*

12:40 dr hab. Beata Topij-Stempińska prof. UIK

Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

*Chyrowiaczy w dyplomacji i administracji RP.
Szkic do portretu zbiorowego absolwentów
z rodzin ziemiańskich*

13:00 dr Paulina Byzdra-Kusz

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

*Ziemiaństwo w meandrach polityki
Drugiej Rzeczypospolitej.*

Kariera dyplomatyczna hr. Stanisława Łosia

13:20 dr Bianca Sadowska Uniwersytet Gdański

*Wacław Lednicki w służbie dyplomatycznej
II Rzeczypospolitej. Epizod z życia uczonego*

13:40 PRZERWA

PANEL 4. Pomiedzy religią i społeczeństwem, cz. 1

15:30 Ks. prof. dr hab. Józef Marecki

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, IPN Warszawa

*Kard. Adam S. Sapiehy rola w kształtowaniu
tożsamości narodowej Polaków*

15:50 mgr Ivanna Matkovska

Lwowska Narodowa Akademia Sztuk Pięknych

*Metropolita Andrzej hr. Szeptycki jako mecenas
sztuki, promotor sztuki i edukacji społeczeństwa
w okresie międzywojennym*

16:10 dr Jacek Żurek Wojskowy Instytut Wydawniczy

*Arcybiskup Andrzej Szeptycki i sprawa ukraińska
w oczach księdza Włodzimierza Cieńskiego*

16:30 DYSKUSJA

10 X 2024, Gabinet Ordynata
w Muzeum-Zamek w Łańcutcie

PANEL 5.

Na rzecz społeczeństwa i gospodarki II RP cz. 1

12:00 dr Tomasz Osiński

Lotnicza Akademia Wojskowa w Dęblinie, IPN Lublin

*Założyciele, prezesi, sportowcy, dowódcy.
Rola arystokracji i ziemiaństwa w historii
polskiego lotnictwa lat 1918-1945*

12:20 dr Andrzej Małysa

Muzeum Niepodległości w Myślenicach

*Książę Kazimierz Lubomirski –
organizator polskiego sportu*

12:40 dr Żaneta Niedbała

Towarzystwo Przyjaciół Nauk im. K. M. Osińskiego w Przemyśle

*Życie i działalność książąt Sapiehów
z linii kodeńskiej w II RP na podstawie zbiorów
Archiwum Muzeum Polskiego w Rapperswilu*

PANEL 6.

Na rzecz społeczeństwa i gospodarki II RP cz. 2

13:05 dr hab. Anna Królikowska prof. UIK

Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

*Adam hrabia Stadnicki – ostatni ziemianin
Sądeckizny w służbie Ojczyzny i społeczeństwa*

13:25 dr Agata Wołkowska-Wolska

Fundacja im. Zofii i Jana Włodków

*Działania prof. Jana Włodka na rzecz
podniesienia kultury rolnej gospodarstw górskich*

13:45 mgr Janusz Grechuta

Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Lubaczowie

Hugo von Wattmann – baron z Rudy Różanieckiej

14:05 PRZERWA

PANEL 7. Pomiedzy religią i społeczeństwem, cz. 2

15:35 dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska, prof. UMK

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

W służbie Bogu i Ojczyźnie.

Aniela hrabina Potulicka – filantropka i wizjonerka

15:55 ks. bp dr Tomasz Dariusz Mames

Uniwersytet w Strasburgu

*Arystokracja i ziemiaństwo zwierciadłem
mariawityzmu okresu międzywojnia*

16:15 dr Michał Damazyn Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Arystokratki i ziemianki

w Zgromadzeniu Sióstr od Aniołów

16:35 DYSKUSJA

11 X 2024, Wielka Jadalnia
w Muzeum-Zamek w Łańcutcie

**PANEL 8. Działalność konspiracyjna
i zbrojna w czasie II wojny światowej**

9:00 dr Marcin Chorański

IPN Kraków, Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas

II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej

*„Tarcza”- „Uprawa”- „Opieka”: między
pamięcią świadków a rzeczywistymi
możliwościami ziemiańskiej konspiracji*

9:20 prof. dr hab. Grzegorz Ostasz

Politechnika Rzeszowska

*Obywatelskie ziemstwo w historii
Rzeszowskiego Podokręgu AK*

9:40 dr hab. Tadeusz Kopyś Uniwersytet Jagielloński

*Współpraca Wandy Pomianowskiej
z partyzanckimi ugrupowaniami
w rejonie Gór Świętokrzyskich*

PANEL 9. Wobec katastrofy dziejowej cz. 1

10:05 dr Maciej Wojtacki

Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie

*Polski konserwatyzm wobec wybuchu
II wojny światowej i uchodźczych doświadczeń
(Adolf Bocheński, Stanisław Mackiewicz,
Ksawery Pruszyński). Analiza doktrynalna*

10:25 prof. dr hab. Wojciech Polak

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

*Wojenne dzieje Olgi Chreptowiczowej-Butieniewej
– rosyjskiej arystokratki, polskiej obywatelki,
sanitariuszki armii Władysława Andersa*

10:45 dr hab. Tadeusz Zych prof. URz

Uniwersytet Rzeszowski

*Kobiety spod znaku Leliwy
w czasie II wojny światowej*

11:05 dr hab. Krzysztof Kaczmarek IPN Rzeszów

*Wojenne losy Marii ze Zdziechowskich
i Jana Sapiehów*

11:25 PRZERWA KAWOWA

PANEL 10. Wobec katastrofy dziejowej cz. 2

11:45 mgr Krystyna Czartoryska

Fundacja Pełkińska XX Czartoryskich

im. Konstantego J. M. Czartoryskiego

*Rodzina Czartoryskich z Pełkiń
wobec przemian dziejowych 1939-1945*

12:05 mgr Teresa Bagińska-Żurawska

Muzeum-Zamek w Łańcutcie

*Janina Ledóchowska (1888-1970) – arystokratka
pracująca, nieugięta wobec władzy bolszewic-
kiej we Lwowie (w świetle niepublikowanych
dokumentów i korespondencji)*

12:25 dr Karolina Grodziska

Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie

*Byliśmy jednymi z wielu bezimiennych żołnierzy
Polski Podziemnej”. Wojenne wspomnienia
Anny i Janiny Jałbrzykowski z Ujazdu*

12:45 mgr Jasas Muzeum Śląskie w Katowicach

*W tych czasach u nas nie było zwyczajny pytać,
kto kim jest”. Niemiecka pacyfikacja dworu
w Żerostawicach w grudniu 1944 roku*

13:05 DYSKUSJA

11 X 2024, Gabinet Ordynata
w Muzeum-Zamek w Łańcutcie

PANEL 11. Wokół dworu i rodziny cz. 1

9:00 dr hab. Grażyna Stojak, prof. URz

Uniwersytet Rzeszowski

*Mycielscy z Nienadowej – ostatni właściciele
założenia dworsko-folwarcznego*

9:20 mgr Henryk Dumin

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze

Ostatnia narowska hrabina.

*O Jadwidze Korytowskiej w świetle relacji
mieszkańców Narola i okolicznych wsi*

9:40 lek. wet. Eliza Anna Niemczycka

Uniwersytet Jagielloński

Życie dworu i wsi Hucisko

Jawornickie – dwie perspektywy

10:00 mgr Michał Wójcik

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze

O. Mszana Dolna, Towarzystwo Polsko-Austriackie

*Wkład ziemiaństwa w rozwój społeczno-
ekonomiczny małych ośrodków
w latach 1918-1939 na przykładzie rodziny
hr. Krasińskich w Mszanie Dolnej*

PANEL 12. Wokół dworu i rodziny cz. 2

10:25 mgr Michał Kańkowski

Biłgorajskie Towarzystwo Regionalne,

Uniwersytet Jagielloński

*Ordynacki folwark Kiełczewskich
w Soli do 1945 roku*

10:45 dr Anna Ziemlewska

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

*Pod opieką włoskiej rodziny królewskiej –
Wilanów w czasie II wojny światowej*

11:05 dr Michał Antonowicz,

dr Marek Rubnikowicz, dr Tomasz Żuchowski

Kujawsko-Pomorskie Centrum Dziedzictwa w Toruniu

*Losy kolekcji Szczanieckich z Nawry
w latach II Rzeczypospolitej oraz
w latach II wojny światowej*

11:25 dr Piotr Szopa Muzeum-Zamek w Łańcutcie

Losy dworskich kolekcji w latach 1944-1945

11:45 PRZERWA

**PANEL 13. Pomiedzy przetrwaniem i pracą
na rzecz środowiska w latach II wojny światowej**

12:00 prof. dr hab. Jerzy Gapys

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

*Działalność charytatywna (dobroczynna)
ziemiaństwa polskiego w Generalnym
Gubernatorstwie 1939-1945.*

Zarys problematyki badawczej

12:20 dr Łukasz Chrobak IPN Rzeszów

*Na rozdartej ziemi. Losy arystokracji
i ziemiaństwa województwa lwowskiego
podczas II wojny światowej – zarys problematyki*

12:40 ks. prof. dr hab. Stanisław Nabywaniec

Uniwersytet Rzeszowski

*Wojenne losy polskiej szlachty na przykładzie
wybranych osób i rodów*

13:00 o. dr hab. Andrzej Paweł Bieś, SJ, prof. UIK

Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

*Wojenny losy Chyrowiaków w korespondencji do
o. Teofila Bzowskiego SJ. Przyczynek do obrazu
ziemiańskiego (i postziemiańskiego) środowiska*

13:20 DYSKUSJA, ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

ORGANIZATOR:

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Rzeszowie

WE WSPÓŁPRACY:

